

۲۰۱۷/۱۱/۰۸

پوهندوی آصف بهاند

د الفبا نوی کتاب او د محمود مرهون نوی هڅې

(د نوی نسل د روزلو له پاره گدایي)

د نوي نسل د روزلو له پاره هر پل چې
اوچتيزي، زه يې داسې انگيرم چې
د نوي ژوند د کلا پر ديواله يوه
نوي او زرينه خسته
ايښودل کيږي.

محمود مرهون په اوسنيو متعهدو قلموالو کې هغه څوک دی چې تر ټولو نورو قلموالو یې د ماشومانو او کوچنیانو ادبیاتو ته پاملرنه او عملي کار کړی دی. ما (آصف بهاند) د ده د عملي کارونو او لیکلو کتابونو په باب څو مقالې لیکلي دي او د کوچنیانو د ادبیاتو او نوي نسل د روزلو په برخه کې مې د ده پر کړو کارونو مفصله رڼا اچولې ده. د کوچنیانو ادبیات، دویم ټوک، ۹۸ - ۱۰۹ مخونه)

ما د مرهون په باب په خپله لومړنۍ مقاله کې داسې لیکلي وو:

«محمود مرهون په دې کم عمر کې د پاملرنې وړ فرهنګي کارونه تر سره کړي دي. له هغې ډلې نه یې څه چې د کوچنیانو د ادبیاتو په برخه کې کړي دي، د ځانګړې پاملرنې وړ دي. د همدې له پاره ما د کوچنیانو ادبیاتو د مقالو

د پاڼو شمیره: له 1 تر 3

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته راټولې. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلیکني د لیکنيزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هیله من یو خپله لیکنه له رالیږلو مخکې په خیر و لولئ

په سلسله کې دا مقاله (شپاړسمه برخه) یوازې دې ته ځانګړې کړې ده چې د کوچنیانو د ادب په برخه کې د مرهون کړو کارونو ته یو ځغلند نظر وکړم. ما محمود مرهون له نږدې نه و لیدلی، یوازې مې د میدیا له لارې پیژانده. کله، کله به یې مقالې په «لر اوبر» وپېاښه کي راتلې.

کله مې چې د ۲۰۱۵ کال په اپریل کې کابل ته سفر وکړ، نومې د کابل پوهنتون د ادبیاتو پوهنځي په پښتو څانګه کې ولید. سره ومو پیژندل، ښه روغېر مو وکړ. ده اجمل ښکلي او د علمي کدر څو تنو نورو نوو او ځوانو غړو چې ما نه پیژندل په دقت سره غوړ نیولی و چې زه به څه وایم. کله چې لږ د استادانو او زده کوونکو ګڼه ګونه کمه شوه، مرهون مې ورو خوا ته راغی او را ته و ی ویل:

«استاده ما هم د کوچنیانو له پاره یو څه کار کړی دی، اوس هم لګیا یم کار کوم او...»

څو مجله ډوله... کتابونه یې په لاس کې را ته ونيول او وې ویل:

«دا مې د کار بیلګې دي، دا وړې کیسې مې د کوچنیانو له پاره ژباړلي دي او...»

ما کتابونه په مینه ور نه واخستل، عنوانونه مې له نظره تیر کړل. په رښتیا ډیر خوشاله شوم چې په یوه وار د کوچنیانو له پاره دومره کتابونه، هغه هم د لسو ټوکو په شمیر. نو سمدلاسه مې ورته و ویل:

مبارک دي شه، په ځوانۍ دې برکت شه چې تا دومره کار کړی دی، هغه هم د کوچنیانو له پاره چې د ډیرو هیر، خو ستا په یاد دي. د اوږدې مرکې په پای کې یې بیا را ته و ویل:

«دې ته ورته نور کتابونه مې هم تر کار لاندې دي، که ژوند باقی و، نو بشپړ به یې کړم.»

کله چې د ده خبرې خلاصې شوې، ما ورته وویل چې زه به د کوچنیانو له پاره ستا پر کارونو او په ځانګړې ډول پر دې کتابونو یوڅه لیکم.»

بیا مې په ډیرې حوصلې سره د مرهون د ټولو هغو کارونو په باب ګڼې مقالې ولیکلې چې ده د کوچنیانو ادبیاتو په برخه کې او د نوي نسل د روزلو له پاره کړي وو.

زما د معلوماتو له مخې محمود مرهون تر اوسه پورې د ماشومانو او کوچنیانو له پاره شپږ پنځوس (۵۶) کتابونه لیکلي، ژباړلي او خپاره کړي دي. له دې نه وراخوا د ډیرو نورو کتابونو د لیکلو او ژباړلو تر څنګ، د کابل پوهنتون په ادبیاتو پوهنځي کې تدریس کوي او د ژورنالیزم او خپرونو په برخه کې هم فعاله دی، په میدیا کې هم د خپل وطن او خلکو پر درد نارې سوري وهي.

اوس مرهون د ماشومانو، کوچنیانو او نوي نسل د روزلو له پاره یوه نوي تابیا کړې ده او د خلکو د غوښتنې له مخې یې له نویو او علمي اصولو سره سم د الفبا یو نوي کتاب برابر کړی دی. څومره یې چې خپل وس و، هغه یې کړي دي، د چاپ او ویشلو او د ماشومانو او کوچنیانو تر نازکو ګوتو پورې یې د رسولو په غرض، مرستې ته اړتیا لري.

ده خپله غوښتنه دوه ځلي داسې مطرح کړې ده:

«#خیر له پښتنو څخه د پښتو له پاره غواړم

د کوچنیانو د پنځه څلوېښت کیسه ائیزو کتاب له چاپ او ویشلو وروسته ډېرو مشرانو او دوستانو د الفبا په اړه د کتابونو له نشتون څخه شکایت کوي، په ډېرو تکلیفو او مشکلاتو مې دغه کتاب و لیکئ له خپل دروېشت زره افغانۍ معاش څخه مې ډیرلس زره ډیزاینر ته ورکړې چې کتاب یې را ډیزاین کړئ، ولي په دې خیر باقی باید تاسې راسره شریک سئ او مالي مرسته وکړی چې دا کتاب چاپ کړو، هغه پلرونه او مندي چې د اولادونو د ښې راتلونکي فکر ورسره دئ دا د هغو له پاره یو ښه پیل کېدای سي، کتابفروشیانو ته مې ځکه ورنکړی چې یو کتاب تقریباً په دویم سوه افغانۍ تمامېدی، نو کتابفروش به حتماً په درې سوه خرڅوی نو بیا هم زموږ بېچاره خلکو ته نه رسېږي، نو کومه دي نامیان او د افغانی نسل د باسواده کولو شوقیان بنده تر خپله وسه پر دئ هر څونه چې مو وس وي مرسته وکړئ.

#تاسې که بله مرسته نه سئ کولای شېر یې کړی چې تر نورو خلکو خو و رسېږي.»

او بیا یې یوه ورځ وروسته د پاسني پوست په ادامه، دا متن پوست کړ:

«# یارانو صدقي لره یې غواړم

هسي نه چې په دنیا پسي زهیر یم

افغان کوچنیانو ته په فقر او مرسته غوښتنه کې چندان شرم نسته، د افغان کوچنیانو له پاره د کوچنیانو د الفبا د کتابونو سخته نیستی ده، دغه تشه مو نږدې ډکه کړې مالي مرستې ته اړتیا لرو دغه کتاب په یو سل او څلور څلوېښت رنگه ای فور مخونو کې چاپو... ستاسې سخت ملاتړ ته اړتیا ده...

#خپل کوچنیان مو روڼ سباوون له پاره په زده کړو سمبال کړئ»

